नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
सुर्खेत

निर्णयहरु:

१. जिल्ला दररेट निर्धारण समितिको मिति २०८३/०३/२९ गते बसेको बैठकबाट आ.व. २०८३/०८४ को लागि जिल्ला दररेट स्वीकृत भएकोमा श्री गृह मन्त्रालयको च.नं. ९९४, मिति २०८३/०८/०१ को पत्र मार्फत प्राप्त निर्देशन तथा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ७४(क) बमोजिम नेपाल सरकारको स्वीकृतिमा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले जारी गरेको "सार्वजनिक खरिदमा आवद्द श्रमिकको पारिश्रमिक तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी कार्यविधि, २०८३" को दफा १६ र अनुसूची १ बमोजिमको न्यूनतम पारिश्रमिक दर र सम्बद्द व्यवस्थाहरु स्वीकृत जिल्ला दररेटमा समायोजन गरी तत्काल कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो।

२०८३/०७/०९

महेन्द्र कुमार सापकोटा
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सार्वजनिक खरिदमा आवद्ध श्रमिकको पारिश्रमिक तथा सामाजिक सुरक्षासम्बन्धी कार्यविधि, २०८३

प्रस्तावना : सार्वजनिक खरिदमार्फत सञ्चालन हुने सबै प्रकारका कार्यमा संलग्न श्रमिकको दर्ता, सीप विकास, न्यूनतम पारिश्रमिकको सहज भुक्तानी, सामाजिक सुरक्षा, बीमा, व्यवसायजन्य सुरक्षा तथा कल्याणसम्बन्धी व्यवस्थालाई सरल, प्रभावकारी र जवाफदेही बनाई योजना तथा कार्यक्रम द्रुत गतिमा सम्पन्न गराउन वाञ्छनीय भएकाले,

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ७४क. ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले नेपाल सरकारको स्वीकृतिमा देहायको कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस कार्यविधिको नाम "सार्वजनिक खरिदमा आवद्ध श्रमिकको पारिश्रमिक तथा सामाजिक सुरक्षासम्बन्धी कार्यविधि, २०८३" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "इकाइ" भन्नाले दफा ४ बमोजिमको श्रमिक कल्याण इकाइ सम्झनुपर्छ।

(ख) "कार्यालय" भन्नाले सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय सम्झनुपर्छ।

(ग) "कोष" भन्नाले योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७४ बमोजिमको सामाजिक सुरक्षा कोष सम्झनुपर्छ।

(घ) "नाइके" भन्नाले श्रम ऐन, २०७४ बमोजिम श्रमिक आपूर्ति गर्ने इजाजतपत्र नलिई निर्माण व्यवसायिका लागि श्रमिक जुटाउने, खटाउने वा श्रमिक टोलीको नेतृत्व गर्ने व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले त्यस्तो काम गर्ने मेट, मुखिया वा मध्यस्थ समेतलाई जनाउँछ।

(ङ) "निर्माण व्यवसायी" भन्नाले सार्वजनिक निकायसँग निर्माण कार्यको खरिद सम्झौता गर्ने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी, संस्था वा संयुक्त उपक्रम (जोइन्ट भेन्चर) सम्झनुपर्छ र सो शब्दले निजले संलग्न गराएको सब-कन्ट्रयाक्टर समेतलाई जनाउँछ।

(च) "परिचय नम्बर" भन्नाले दफा ८ बमोजिम सार्वजनिक खरिदमा आवद्ध श्रमिकलाई प्रदान गरिने अद्वितीय परिचय नम्बर सम्झनुपर्छ।

(छ) "परिचयपत्र" भन्नाले दफा ८ बमोजिम जारी गरिने सार्वजनिक खरिदमा आवद्ध श्रमिक परिचयपत्र सम्झनुपर्छ र सो शब्दले विद्युतीय परिचयपत्र समेतलाई जनाउँछ।

पुष्कर सापकोटा
सचिव

१४. <u>नाइकेमार्फत श्रमिक लिन नपाइने</u> : (१) श्रम ऐन, २०७४ बमोजिम इजाजतपत्र नलिएको नाइके वा मध्यस्थमार्फत श्रमिक लिन पाइनेछैन।

(२) उपदफा (१) विपरीत काममा लगाइएका श्रमिकलाई श्रम ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम सम्बन्धित सार्वजनिक खरिदमा आवद्ध व्यवसायीको श्रमिक मानी निजको दर्ता, पारिश्रमिक, सामाजिक सुरक्षा, बीमा तथा अन्य सुविधाको दायित्व सो सार्वजनिक खरिदमा आवद्ध व्यवसायीको हुनेछ।

१५. <u>विदेशी श्रमिक</u> : (१) श्रम ऐन, २०७४ को दफा २२ बमोजिम विभागबाट श्रम इजाजत प्राप्त नगरी कुनै पनि विदेशी नागरिकलाई सार्वजनिक खरिद कार्यमा लगाउन पाइनेछैन र श्रम इजाजतको अवधि समाप्त वा रद्द भएपछि काममा लगाउन पाइनेछैन।

(२) विदेशी श्रमिक परिचालन गर्दा रोजगारदाताले निजको वैध राहदानी, श्रम इजाजत र रोजगार सम्झौताको अभिलेख कार्यस्थलमै राख्नु पर्नेछ र अनुगमनका क्रममा माग भएको बखत पेस गर्नु पर्नेछ।

(३) श्रम इजाजत नभएका विदेशी श्रमिक काममा लगाएको पाइएमा सम्बन्धित रोजगारदातालाई प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही हुनेछ।

परिच्छेद-५
<u>पारिश्रमिक र सामाजिक सुरक्षा</u>

१६. <u>न्यूनतम पारिश्रमिक</u> : (१) श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक निजको श्रेणी, पेसा र अनुभवका आधारमा अनुसूची-१ बमोजिम हुनेछ।

(२) रोजगारदाताले श्रमिकलाई अतिरिक्त समय काममा लगाएमा उपदफा (१) बमोजिमको न्यूनतम पारिश्रमिकको आधारमा अतिरिक्त समय वापतको थप भत्ता भुक्तानीसमेत गर्नु पर्नेछ।

(३) समन्वय समितिले आवश्यकताअनुसार नेपाल राष्ट्र बैङ्कले प्रकाशन गरेको पछिल्लो बाह्र महिनाको औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति दरको आधारमा अनुसूची-१ बमोजिमको न्यूनतम पारिश्रमिकको दर पुनरावलोकन गर्न सक्नेछ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, कुनै सार्वजनिक खरिद कार्य (विशेषगरी परामर्श सेवा, बौद्धिक सेवा वा अन्य खरिद कार्य) को स्वीकृत लागत अनुमान वा खरिद सम्झौतामा कुनै श्रमिक, प्राविधिक वा विशेषज्ञको पारिश्रमिक दर अनुसूची-१ मा तोकिएको न्यूनतम दरभन्दा बढी उल्लेख भएको रहेछ भने, रोजगारदाताले सोही स्वीकृत लागत अनुमान वा सम्झौतामा उल्लिखित पूरा दर बमोजिमको रकम नै सम्बन्धित श्रमिक वा विशेषज्ञको बैङ्क खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ।

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

पुष्कर खापकोटा
सचिव

१७. <u>वार्षिक पारिश्रमिक वृद्धि र लागत अनुमान</u> : (१) इकाइले दफा १६ को उपदफा (२) बमोजिम पारिश्रमिक दर पुनराबलोकन गर्दा अनुसूची-१ मा उल्लिखित सूत्रबमोजिम गणना गरी प्रत्येक वर्षको असार पन्ध्र गतेभित्र कार्यालयको वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नेछ

(२) यस कार्यविधि बमोजिमको दर लागु भएपछि सबै सार्वजनिक निकायले तयार वा अद्यावधिक गर्ने सार्वजनिक खरिदको लागत अनुमान र दररेट विश्लेषणमा सोही दर समावेश गर्नु पर्नेछ।

(३) प्रचलित कानूनबमोजिम दररेट निर्धारण गर्ने निकायले ज्याला दर निर्धारण गर्दा सो दरभन्दा कम नहुने गरी निर्धारण गर्नु पर्नेछ।

(४) प्रचलित कानूनबमोजिम सामाजिक सुरक्षा कोषमा रोजगारदाताले श्रमिकको आधारभूत पारिश्रमिकको बीस प्रतिशत रकम योगदानबापत व्यहोर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा, सार्वजनिक खरिदअन्तर्गतका निर्माण कार्य र परामर्श सेवाको हकमा सो बीस प्रतिशतको आधा अर्थात् दश प्रतिशत रकम नेपाल सरकार (सम्बन्धित सार्वजनिक निकाय) ले व्यहोर्नेछ।

(५) उपदफा (४) को प्रयोजनका लागि निर्माण कार्य र परामर्श सेवाको दररेट विश्लेषण तथा लागत अनुमान तयार गर्दा नै कुल श्रमिक लागतको अन्तिममा थप दश प्रतिशत रकम सामाजिक सुरक्षा योगदानबापत समावेश गरी दररेट तथा लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेछ।

(६) यो कार्यविधि लागु भएपश्चात् परामर्श सेवा खरिद कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा प्रचलित लागतका अतिरिक्त थप पन्ध्र प्रतिशतसम्म ओभरहेड रकम समावेश गरी लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेछ।

१८. <u>पारिश्रमिक भुक्तानी</u> : (१) रोजगारदाताले श्रमिकको पारिश्रमिक कम्तीमा मासिक रूपमा निजको बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको खातामार्फत भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।

(२) स्वीकृत लागत अनुमान वा खरिद सम्झौतामा अनुसूची-१ को न्यूनतम दरभन्दा बढी पारिश्रमिक वा विशेषज्ञ पारिश्रमिक तोकिएको अवस्थामा सोही तोकिए बमोजिमको पूरा रकम नै सम्बन्धित श्रमिक वा विशेषज्ञको बैङ्क खातामा भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।

(३) पारिश्रमिकबाट प्रचलित कानूनले तोकेबाहेक कुनै रकम कट्टा गर्न पाइनेछैन।

(४) श्रमिक आपूर्ति वा रोजगारीबापत श्रमिकसँग कुनै शुल्क, कमिसन वा धरौटी लिन पाइनेछैन।

(५) बैङ्क खातामा तोकिए बमोजिमको पारिश्रमिक जम्मा गरी बैङ्क स्टेटमेन्ट वा भौचर तयार गर्नु पर्नेछ।

तर पूर्ववत् अनौपचारिक सर्तनामा राखी वा दबाब दिई श्रमिकबाट सो रकम आंशिक वा पूर्ण रूपमा फिर्ता माग्ने, नगद असुल गर्ने, श्रमिकको एटिएम कार्ड वा चेकबुक नियन्त्रणमा लिने वा सो सरहको कुनै पनि छद्म कार्य (किक ब्याक/क्ल ब्याक) गर्न पाइनेछैन।

पुष्कर सापकोटा
सचिव

अनुसूची–१

(दफा १८ र १९ सँग सम्बन्धित)

न्यूनतम पारिश्रमिक निर्धारणका आधार र दर

१. आधार दर

श्रम ऐन, २०७४ को दफा १०६ बमोजिम नेपाल सरकारले निर्धारण गरी नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरेको राष्ट्रिय न्यूनतम पारिश्रमिक (दैनिक रु. ७५४/- वा मासिक रु. १९,५५०/-) लाई वैधानिक आधार दर मानिनेछ।

२. निर्धारणका आधार

(क) **श्रमिकको समूह र श्रेणी :** अनुसूची-२ बमोजिमको समूहगत वर्गीकरण (निर्माण एवं फिल्ड श्रमिक श्रेणी १–५, बौद्धिक तथा व्यावसायिक श्रमिक श्रेणी १–६ र उद्योग/कलकारखाना/उत्पादक श्रमिक श्रेणी १–५)।

(ख) पेसा र पदः अनुसूची–२ को बुँदा २ मा उल्लिखित क्षेत्रगत पेसा तथा पदबमोजिम।

पुष्कर सापकोटा

नेपाल सरकार
श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

३. न्यूनतम दैनिक तथा मासिक पारिश्रमिक दर तालिका

(क) निर्माण/ फिल्ड श्रमिकको न्यूनतम दैनिक पारिश्रमिक दर

निर्माण एवं फिल्ड श्रमिकको श्रेणी र तह	न्यूनतम दैनिक दर	सामाजिक सुरक्षा सार्वजनिक निकाय साझेदारी १०%	रोजगारदाता साझेदारी १० %	कुल दैनिक दर
श्रेणी—१: आधारभूत सहयोगी (अदक्ष) (स्वीपर, कार्यालय सहयोगी आदि)	रु. १,४५०/-	रु. १४५/-	रु. १४५/-	रु. १,७४०/-
श्रेणी—२: आधारभूत कालिगड (अदक्ष)(सुरक्षा गार्ड, हलुका चालक, ज्यामी आदि)	रु. १,६००/-	रु. १६०/-	रु. १६०/-	रु. १,९२०/-
श्रेणी—३: अर्धदक्ष सहयोगी तथा सेवाकर्मी (सुरक्षा गार्ड, हलुका चालक, सहायक मिस्त्री/अपरेटर आदि)	रु. १,७५०/-	रु. १७५/-	रु. १७५/-	रु. २,१००/-
श्रेणी—४: दक्ष कालिगड तथा सहायक सुपरिवेक्षक (डकर्मी, प्लम्बर, मेसिन/कम्प्युटर अपरेटर, गणक आदि)	रु. १,९००/-	रु. १९०/-	रु. १९०/-	रु. २,२८०/-
श्रेणी—५: उच्च दक्ष तथा सुपरिवेक्षक (फोरम्यान, हेभी अपरेटर, सब—इन्जिनियर, आदि)	रु. २,०००/-	रु. २००/-	रु. २००/-	रु. २,४००/-

पुष्कर सापकोटा
सचिव

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

(ख) बौद्धिक तथा व्यावसायिक (Professional) श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक दर

Professional श्रमिकको श्रेणी र तह	न्यूनतम दैनिक दर	सामाजिक सुरक्षा सार्बजनिक निकाय साझेदारी १०%	रोजगारदाता साझेदारी १०%	कुल दैनिक दर	कुल मासिक समतुल्य
श्रेणी—१: आधारभूत (प्रशासनिक)	रु. १,७५०/-	रु. १७५/-	रु. १७५/-	रु. २,१००/-	रु. ५४,६००/-
श्रेणी—२: आधारभूत (प्राविधिक)	रु. २४५०/-	रु. २४५/-	रु. २४५/-	रु. २,९४०/-	रु. ७६,४४०/-
श्रेणी—३: विशेषज्ञ (५ वर्षसम्मको अनुभवको हकमा)	रु. ३,८५०/-	रु. ३८५/-	रु. ३८५/-	रु. ४,६२०/-	रु. १,२०,१२०/-
श्रेणी—४: विशेषज्ञ विज्ञ (५ देखि १० वर्षसम्मको अनुभवको हकमा)	रु. ५,२५०/-	रु. ५२५/-	रु. ५२५/-	रु. ६,३००/-	रु. १,६३,८००/-
श्रेणी—५: विशेषज्ञ टिम लिडर (१० देखि १५ वर्षसम्मको अनुभवको हकमा)	रु. ६,६५०/-	रु. ६६५/-	रु. ६६५/-	रु. ७,९८०/-	रु. २,०७,४८०/-
श्रेणी—६: विशेषज्ञ टिम लिडर (१५ वर्षमाथिको अनुभवको हकमा)	रु. ८,४००/-	रु. ८४०/-	रु. ८४०/-	रु. १,००८० /-	रु. २,६२,०८०/-

पुष्कर सापकोटा
सचिव

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

(ग) उद्योग, कलकारखाना, विक्रेता वा उत्पादकअन्तर्गतका श्रमिकको न्यूनतम मासिक पारिश्रमिक दर

उद्योग वा कलकारखाना वा विक्रेता वा उत्पादक अन्तर्गत श्रमिकको श्रेणी र तह	न्यूनतम मासिक दर	सामाजिक सुरक्षा योगदान २०%	जम्मा
श्रेणी—१: आधारभूत सहयोगी (अदक्ष) (स्वीपर, कार्यालय सहयोगी आदि)	रु. २७,१७२/-	रु. ५,४३५ /-	रु. ३२,६०७/-
श्रेणी—२: आधारभूत कालिगड (अदक्ष)(सुरक्षा गार्ड, हलुका चालक, ज्यामी आदि)	रु. ३०,३७३/-	रु. ६,०७५ /-	रु. ३६,४४८/-
श्रेणी—३: अर्धदक्ष सहयोगी तथा सेवाकर्मी (सुरक्षा गार्ड, हलुका चालक, सहायक मिस्त्री/अपरेटर आदि)	रु. ३२,७०१/-	रु. ६,५४१ /-	रु. ३९,२४२/-
श्रेणी—४: दक्ष कालिगड तथा सहायक सुपरीवेक्षक (मेसिन/कम्प्युटर अपरेटर आदि)	रु. ३६,१९२/-	रु. ७,२३९ /-	रु. ४३,४३१/-
श्रेणी—५: उच्च दक्ष तथा सुपरीवेक्षक (फोरम्यान, हेभी अपरेटर, सुपरभाइजर, सब—इन्जिनियर, लेखापाल आदि)	रु. ३८,२०३/-	रु. ७,६४१ /-	रु. ४५,८४४ /-

माथि उल्लिखित न्यूनतम मासिक पारिश्रमिकका अतिरिक्त प्रचलित कानूनबमोजिम सरकारी सेवा सरहका चाडपर्व खर्च, बिदा, भत्ताहरुसमेत रोजगारदाताले श्रमिकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय सिंहदरबार, काठमाडौं

पुष्कर सापकोटा
सचिव